

Når grooming opstår og udvikler sig online

En analyse af SletDet Rådgivningens grooming-sager

Grooming er en ulovlig og voldsom krænkelse, som mange børn bliver udsat for. I grooming-processen lokker en mentalt eller aldersmæssigt overlegen person et barn til at indgå i en tæt relation med henblik på seksuel udnyttelse. Det kan have dybt alvorlige fysiske og psykiske konsekvenser for barnet. Både på grund af de seksuelle overgreb, groomingen kan føre med sig, og på grund af selve manipulationen.

Da grooming den 1. juli 2023 blev selvstændigt kriminaliseret i den danske straffelov,¹ var det en vigtig milepæl i arbejdet med at beskytte børn bedre mod seksuelle krænkelser og overgreb. Det var samtidig en lovændring,

Red Barnet havde kæmpet for i årevis. Allerede før den selvstændige kriminalisering af grooming registrerede SletDet Rådgivningen i Red Barnet henvendelser med mistanke om grooming.

I perioden fra den 1. januar 2023 til og med den 20. maj 2025 har SletDet Rådgivningen hjulpet børn, unge, forældre og fagfolk i 155 sager, hvor der har været mistanke om grooming. I en kvalitativ gennemgang af netop disse sager har Red Barnet udledt fem konkrete indsigter i, hvordan grooming kan opstå og udvikle sig online, hvordan den kan ramme henholdsvis piger og drenge, og hvordan den kan skabe konflikt mellem barn og forældre.

SLETDET

Rådgivningen

Fem indsigter i groomingprocessen og dens konsekvenser:

1. Krænker udnytter digitale teknologier
2. Platformen Snapchat optræder ofte i grooming-sagerne
3. Groomingen foregår ofte på tværs af platforme
4. Piger og drenge bliver ramt forskelligt
5. Grooming skaber konflikt mellem barn og forældre

Det er disse fem indsigter, der bliver udfoldet i det følgende – sammen med eksempler fra SletDet Rådgivningen. Eksemplerne er rekonstruerede og anonymiserede og refererer ikke til enkelte historier eller børn.

Red Barnet

¹ <https://redbarnet.dk/nyheder/ny-lovgivning-er-vigtig-milepael-i-beskyttelsen-af-boern/>

Når SletDet Rådgivningen får henvendelser om grooming

Grooming er en proces, hvor en mentalt eller aldersmæssigt overlegen person opbygger en tæt og tillidsfuld relation til et barn med henblik på seksuel udnyttelse. Den kan foregå både fysisk og digitalt – eller som en blanding. Det kan for eksempel begynde med, at barnet bliver kontaktet digitalt, hvorefter det udvikler sig til, at den voksne manipulerer eller presser barnet til at mødes fysisk.

Denne analyse tager udgangspunkt i de sager, hvor Red Barnets specialiserede rådgivere har vurderet, at der er en begrundet mistanke om, at en grooming-proces kan være i gang. I analysen omtales disse sager herefter som **sager om grooming**, og den mistænkte omtales som **krænkeren** eller **groomeren**. Nogle af sagerne er i den tidlige fase, mens andre har stået på i længere tid, og derfor træder manipulationen og de seksuelle overgreb meget tydeligt frem.

SletDet Rådgivningen rådgiver om muligheden for politianmeldelse og har også kendskab til, at nogle sager er blevet anmeldt til politiet af barnet eller pårørende. I nogle sager følger rådgivningen de involverede i flere samtaler. Men i langt de fleste tilfælde er der ikke mulighed for at følge sagens videre forløb og udfaldet af en eventuel politianmeldelse.

SletDet Rådgivningen

SletDet Rådgivningen er Danmarks eneste professionelle rådgivning, der giver specialiseret hjælp til børn og unge, som er udsat for digitale krænkelser og overgreb online. Siden 2016 har SletDet Rådgivningen hjulpet tusindvis af børn, unge, forældre og fagperso-

ner med at håndtere digitale krænkelser og overgreb – både forebyggende og håndterende. Foruden psykologisk hjælp og rådgivning kan Red Barnet som officiel trusted flagger² også hjælpe børn og unge med at anmelde skadeligt indhold direkte til platformene,

eksempelvis i sager om grooming, hvor børn er blevet manipuleret til at dele seksuelt materiale, som de ønsker hjælp til at få fjernet fra igen.

Datagrundlag og metode

- Denne analyse er baseret på en kvalitativ gennemgang af 155 sager, med i alt 340 rådgivningssamtaler, hvor SletDet Rådgivningen har talt eller skrevet med børn, unge, forældre og andre nære voksne om grooming i perioden fra den 1. januar 2023 til den 20. maj 2025.
- Alle sags- og samtalebeskrivelser er blevet læst og kodet, ligesom tilgængelige mails og chatbeskeder fra sagerne er blevet gennemgået.
- Det er afgørende for Red Barnet, at børn og unge kan række ud efter rådgivning i fortrolighed. Derfor er alle eksempler, der er skrevet frem i denne analyse, anonymiserede rekonstruktioner, hvor Red Barnet har udeladt eller ændret detaljer.
- Analysen er alene baseret på sager fra SletDet Rådgivningen. Den giver således ikke et repræsentativt indblik i børns og unges oplevelser med grooming i Danmark, men giver et indblik i erfaringerne hos børn, unge og forældre, som har søgt og fået hjælp af Red Barnet.

1. Krænkerer udnytter digitale teknologier

SletDet Rådgivningens sager viser, at den første kontakt mellem groomeren og barnet ofte sker online. De sociale medier og online spil gør det muligt for krænkerer at få direkte adgang til børn og unge uden forældrenes viden. I over halvdelen af SletDet Rådgivningens sager om grooming er kontakten begyndt og efterfølgende udelukkende foregået online. Det seksuelle element bliver også introduceret online. Det kan være seksuelle billeder eller beskeder fra krænkeren. Det kan også være, at krænkeren lokker barnet til at sende seksuelle billeder eller videoer af sig selv eller gøre noget seksuelt ved sig selv, der tilfredsstiller krænker. Der er også eksempler på sager, hvor groomingen er begyndt online og siden endt i fysisk kontakt og overgreb.

SletDets rådgivere ser et mønster i, at krænkerer bruger de eksisterende digitale muligheder for at snyde det barn, de kommunikerer med online. De bruger falsk materiale til at skjule deres identitet ved at bruge andres billeder eller manipulere profilbilledet. Det er meget ofte en del af manipulationen, at krænkeren lyver om sin alder eller om sit køn og bruger muligheden for online at udgive sig for at være en anden til at skabe den første kontakt og vinde barnets tillid.

Eksempel: En pige på 14 år kontakter SletDet Rådgivningen på chatten og fortæller, at hun gennem længere tid har været i kontakt med en på Snapchat, som hun troede var en dreng på 17 år. Senere har han afsløret, at han er meget ældre. De kom i kontakt på et tidspunkt, hvor hun havde det svært, og han virkede meget sød og interesseret i at hjælpe hende med hendes problemer. Han har senere sendt seksuelt indhold til hende og fået hende til at sende seksuelle billeder og videoer. Nu presser han på for at mødes fysisk. Pigen er bange og forvirret og kan mærke, at hun ikke har lyst til at mødes med ham eller sende mere til ham, men hun er i tvivl om, hvad hun skal gøre.

Fysisk afstand er ikke længere en hindring for krænkerer, fordi den teknologiske udvikling har øget muligheden for, at én krænker kan komme i kontakt med mange børn hurtigt og være i kontakt med flere på samme tid. Det har gjort sig gældende i flere store kriminalsager om grooming i Danmark³, og SletDet Rådgivningen genkender samme mønster.

Eksempel: Pædagog ringer med en mistanke om grooming. Han har oplevet, at flere drenge spiller online med den samme person, som formentlig er en voksen mand. Denne person har givet mindst et af børnene en "udfordring". En 13-årig dreng skulle for eksempel klæde sig ud og sende intime billeder af sig selv.

SletDet Rådgivningen ser også tilfælde, hvor barnet kender groomeren fra familiens netværk, skole eller fritidsinteresser. Her kender barn og krænker hinanden i forvejen, men groomingen kan ske online i det digitale univers, som ofte er skjult for børnenes forældre.

Eksempel: Forælder ringer ind med bekymring over 11-årig datters kontakt med sin voksne håndboldtræner. Træneren har haft kontakt med flere af pigerne i klubben på Snapchat gennem længere tid. Manden har blandt andet sendt mange billeder af sig selv, hvor han for eksempel ligger i sin seng og beskeder, der lægger op til at mødes.

³ Det samme har gjort sig gældende i flere store kriminalsager i Danmark, siden grooming-bestemmelsen blev indført i 2023: <https://politiken.dk/danmark/art10044612/Kr%C3%A6nkere-fisker-efter-drenge-i-popul%C3%A6rt-computerspil>

2. Platformen **Snapchat optræder ofte** i grooming-sagerne

Sagerne fra SletDet Rådgivningen involverer en række forskellige digitale platforme, og det samlede billede viser tydeligt, at groomerne er, hvor børnene er. Nogle platforme optræder imidlertid i flere sager end andre. Det drejer sig om Snapchat, Discord, Instagram, Roblox og forskellige onlinespil såsom Fortnite. Desuden bruger groomerne beskeds tjenester som SMS, Messenger og WhatsApp. Muligheden for at oprette falske profiler, og den manglende alderskontrol, gør det nemt for groomere at få skabt den første kontakt til børn. Også til børn, som er yngre end platformenes egne aldersgrænser på typisk 13 år.

I de sager, som SletDet Rådgivningen har behandlet siden begyndelsen af 2023, er det særligt Snapchat, groomerne benytter sig af. **I mere end halvdelen af rådgivningens sager, hvor platformen er kendt (56 ud af 106 sager), indgår Snapchat som den platform, groomeren har benyttet til at skabe den indledende kontakt til barnet eller har fået lokket barnet over på efter indledende kontakt på et andet socialt medie eller i et onlinespil.**

Snapchat er karakteriseret ved, at det er nemt at komme i kontakt med andre mennesker, som man ikke nødvendigvis kender i forvejen.⁴ Derudover foregår meget kommunikation på Snapchat 1:1 mellem to brugere. Chatten er et lukket rum, hvor andre ikke kan læse med eller følge med i delingen af indhold. Her er der mulighed for at sende både beskeder og billeder. Appen lægger op til at dele billeder, som automatisk forsvinder efter kort visning. Den kortvarige visning kan medvirke til, at barnet oplever det som mindre risikabelt at dele mere intime og seksuelle billeder. Derudover er det også helt centralt, at Snapchat er en meget populær platform i Danmark, hvor 72 procent af børn og unge er til stede.⁵ Krænkerne er, hvor børnene er.

Eksempel: Faren til en pige på 11 år kontakter SletDet Rådgivningen. Pigen har gennem en periode chattet med en mand i 40'erne på Snapchat. De har sendt nøgenbilleder til hinanden. Pigen prøver at skjule det for sin far og vil ikke tale med ham, når han spørger til kontakten – hun er meget oprevet og har gennem den seneste tid klaget over ondt i maven og kvalme.

⁴ Snapchat har løbende forsøgt at gøre det sværere etablere denne slags kontakter fx ved at fjerne muligheden for, at "alle" kunne kontakte én på platformen

⁵ "Børn og unges erfaringer med digitale krænkelser og andre ubehagelige oplevelser online" (2024).

3. Groomingen foregår ofte på tværs af flere platforme

I en række af sagerne fra SletDet Rådgivningen sker groomingen på tværs af flere platforme – såkaldt "cross-platforming". **I cirka hver femte sag om grooming i SletDet Rådgivningen optræder flere platforme.**⁶ Det kan for eksempel være et forløb, hvor groomeren får kontakt på åbne platforme eller i online-spil, og derfra overtaler barnet til at kommunikere på private chattjenester.

Formålet kan være at få barnet over i en privat korrespondance på en krypteret platform, hvor indholdet er utilgængeligt for andre, og hvor det derfor er sværere at blive opdaget. Det er rådgivningens erfaring, at det er groomerne, der ønsker at rykke platform.

Eksempel: En 11-årig dreng er kommet i kontakt med en voksen, der udgiver sig for at være en 12-årig dreng på en spil-app. De har spillet sammen, og groomeren var sød og roste drengen for hans evner. Groomeren spurgte drengen, om samtalen kunne flytte over på WhatsApp, hvor de har skrevet sammen midt om natten. Beskederne fra groomer indeholder tydelige seksuelle forespørgsler.

Når kontakten er etableret, bruger groomeren ofte manipulerende metoder til at få barnet til at dele seksuelt materiale som nøgenbilleder eller -videoer eller billeder og videoer, hvor groomer har instrueret barnet i at gøre noget seksuelt. Manipulationen kan ske ved, at groome-ren tilbyder barnet gaver, penge eller særlige privilegier som adgang til eksklusive online-fællesskaber.

På den måde udnytter groomeren barnets tillid og manglende evne til at gennemskue konsekvenserne af at dele intime billeder eller videoer online. Groomeren udnytter barnets sårbarhed og skaber en situation, hvor barnet kan føle sig fanget og skamfuld, hvilket gør det svært for barnet at bryde kontakten eller søge hjælp.

Eksempel: Storesøster ringer med bekymring omkring 13-årig søsters online relation til en mand/dreng, der udgiver sig for at være jævnaldrende. De har mødtes på Roblox, hvor han har givet hende gaver i et spil, og samtalen er senere flyttet til en privat beskeds-tjeneste. Personen sender seksualiserede videoer og lydklip, hvor han onanerer, samt beskeder om, hvad han vil gøre ved hende, hvis de mødes fysisk. Pigen har ikke selv sendt intime billeder, men giver udtryk for forelskelse, og at han er "den eneste, der forstår hende".

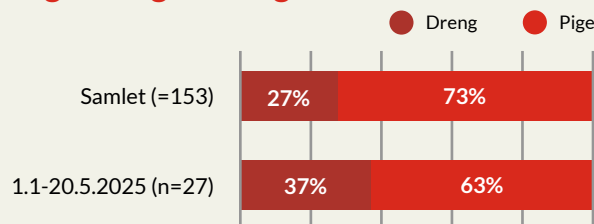
⁶ Det samme har gjort sig gældende i flere store kriminalsager i Danmark, siden grooming-bestemmelsen blev indført i 2023: <https://politiken.dk/danmark/art10044612/Kr%C3%A6nkere-fisker-efter-drenge-i-popul%C3%A6rt-computerspil>

4. Piger og drenge bliver ramt forskelligt

I sager om grooming møder SletDet Rådgivningen langt flere piger end drenge. SletDet Rådgivningens vurdering er, at dette både er udtryk for, at piger oftere udsættes for grooming, og at det også skyldes, at drenge generelt er mindre tilbøjelige til at søge hjælp, når de oplever psykiske udfordringer, hvilket forskningen på området viser.⁷

I næsten tre ud af fire sager, hvor SletDet Rådgivningen har ydet rådgivning i forhold til grooming, har piger været udsat. De foreløbige tal for 2025 viser, at rådgivningen i år har haft flere henvendelser om drenge sammenlignet med tidligere år, men piger udgør stadig hovedparten af sagerne.

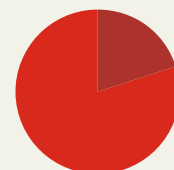
Kønnet på den, som har været udsat i sager om grooming.

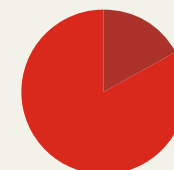
* Vi kender ikke kønnet i to af sagerne, hvorfor figuren er baseret på 153 sager i alt.

Der er også en kønsmæssig forskel i forhold til, hvilke platforme der bliver brugt i groomingen. Sociale medieplatforme som Snapchat og Instagram optræder oftere i sager med piger, mens spilplatforme oftest optræder i sager med drenge.⁸

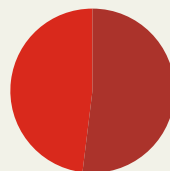
● Dreng
● Pige

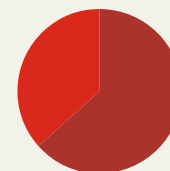
Snapchat (n=55)
Dreng: 20%
Pige: 80%

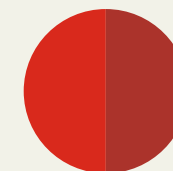
Instagram (n=12)
Dreng: 17%
Pige: 83%

Discord (n=23)
Dreng: 52%
Pige: 48%
Hovedtal: 100%

Spil (fx playstation, computer osv.) (n=11)
Dreng: 64%
Pige: 36%

Roblox (n=10)
Dreng: 50%
Pige: 50%

På tværs af køn, kan børn i udsatte positioner være særligt sårbare over for grooming. Sagerne fra SletDet rådgivningen peger på forskellige risikofaktorer som psykiske udfordringer (herunder ensomhed eller diagnoser som fx ADHD), grænsesøgende adfærd og udfordringer i hjemmet (fx skilsmisse eller anbringelse).

⁷ Fx Olivia G. Sparrebø et al (2023): Drenge bryder Tavsheden og Ayesha Sheikh et al. (2025): Why do young men not seek help for affective mental health issues? Eur Child Adolesc Psychiatry.

⁸ Denne kønsforskelse stemmer overens med den tendens, som Red Barnets og TrykFondens repræsentative undersøgelse om digitale krænkelse fra 2024 identificerede i forhold til, på hvilke platforme piger udsættes for digitale krænkelse. <https://sletdet.redbarnet.dk/wp-content/uploads/2024/09/Boern-og-unges-erfaringer-med-digitale-krænkelser-og-andre-ubehagelige-oplevelser-online-rapport-2024.pdf>

5. Grooming skaber konflikter mellem børn og forældre

I flere sager ser SletDet Rådgivningen, hvordan mistanken om grooming kan skabe svære konflikter mellem forældre og børn. Konflikten opstår ofte, når forældrene og barnet har forskellige opfattelser af groomeren og af situationen som helhed. Grooming er et komplekst fænomen, der gør, at barnet ikke altid selv opfatter sig som offer.

Mens forældrene ser groomeren som en trussel og reagerer med bekymring og ønske om at beskytte barnet, **kan barnet selv opleve relationen til groomeren som ægte og nær**. Selvom det kan være svært at forstå for forældrene, som ser manipulationen mere klart, kan barnet have helt oprigtige følelser i klemme. Barnet kan samtidig have svært ved at gennemskue mekanismerne i dét at blive snydt eller manipuleret med. Det gør det svært for barnet at forstå forældrenes bekymring eller ønske om handling. SletDet Rådgivningen ser flere sager, hvor barnet oplever forældrenes reaktion som overdreven og unødvendig, især når relationen har udviklet sig over længere tid og for barnet føles som et tæt venskab eller som en forelskelse. Barnet kan for eksempel have svært ved at skulle politianmelde personen, fordi

de føler en loyalitet, der kan være meget svær at slippe, og de ønsker ikke at gøre personen fortræd. Det ses også i sager, hvor relationen har inkluderet deling af seksuelt materiale mellem barnet og krænkeren.

Eksempel: *En dreng på 14 år er blevet presset til at sende dickpics til en person, som han har haft kontakt med det seneste år på blandt andet Snapchat. Drengen og krænkeren har været i kontakt igennem længere tid, men først for nylig blev det seksuelle introduceret af krænker. Forældrene blev opmærksomme på relationen ved et tilfælde og blev meget forskrækkede. Drengen var meget oprevet og havde svært ved at forstå voldsomheden i forældrenes reaktion – han følte, at han og krænker var venner, men kunne samtidig godt mærke, at det var grænseoverskridende at blive bedt om at sende dickpics. Drengen var meget loyal over for krænkeren og ville ikke anmelde ham til politiet.*

Flere forældre fortæller rådgiverne, at de har svært ved at sætte grænser for deres børn på sociale medier. De søger derfor hjælp til, hvordan de kan håndtere situationen. Nogle forældre opdager relationen ved at kigge i barnets telefon eller på sociale medier, mens andre bliver opmærksomme på en ændret adfærd hos barnet, der vækker bekymring.

Når forældrene kigger i barnets telefon uden at have fået lov, kan det i sig selv føre til brud på tilliden mellem forældre og barn, hvilket kan forværre konflikten. Forældrene efterspørger ofte hjælp på rådgivningen til, hvordan de bedst kan tale med barnet om situationen og samtidig bevare en åben og tillidsfuld relation.

Det er værd at bemærke, at SletDet Rådgivningen over de seneste år har set tegn på en øget bevidsthed om grooming blandt forældre. Når de ringer og er bekymrede, benytter de i stigende grad selv begrebet 'grooming' til at beskrive det, der sker for deres barn. Den udvikling kan gøre det lettere for både børn og voksne at genkende og stoppe groomingen.

I sager om grooming er det ofte forældrene, der kontakter SletDet Rådgivningen. I to ud af tre sager er det en forælder, der har rakt ud til rådgivningen på grund af en mistanke om grooming, mens børn og unge selv har rakt ud i 14 procent af sagerne.

⁴ Det samme har gjort sig gældende i flere store kriminalsager i Danmark, siden grooming-bestemmelsen blev indført i 2023: <https://politiken.dk/danmark/art10044612/Kr%C3%A6nkere-fisker-efter-drenge-i-popul%C3%A6rt-computerspil>